בס"ד

יום **ג'**, **טו' בתמוז** תש"ס (**18** ביולי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, **טו' בתמוז**, בשנת 3414(-346), **יצא עזרא הסופר מבבל בדרכו לירושלים** – מהלך של 15 יום מנהר פרת עד עיר הקודש. זכות זו עמדה לחודש תמוז לבל יפול בו הפור של המן הרשע. [לוח דבר בעתו]

בשנת 5503(1743), נפטר היום **רבי חיים אבן עטר, בעל** הפירוש "**אור החיים**" על התורה. היה פרשן, מקובל ופוסק דגול. נולד במרוקו בשנת 1696 למשפחת מקובלים וגדולי תורה, אבן עטר נאלץ לנדוד בערי מרוקו ואלג'יר והגיע אף לליוונה שבאיטליה. בשנת 1741 עלה ארצה עם חבורת תלמידים, שהה כשנה בעכו, ואח"כ בא לירושלים וייסד בה את הישיבה "אור החיים" (בין תלמידיו היה גם **החיד"א**). במסורת בת דורות, יעלו המונים לציונו(=קברו) שבמרומי הר הזיתים, להעתיר ולבקש רחמים, כי בזכותו ובזכות תורתו יחוס ה' יתברך על עמו ושארית נחלתו ויחיש לנו פדות ברוחניות ובגשמיות, לכלל ולכל אחד ואחד, אכי"ר. [פרפראות לתורה]

ביום זה **הגיע ארצה** בשנת תרפ"א(1921-5681) **הנציב העליון הראשון** מטעם המנדאט הבריטי, **סיר הרברט סמואל** (1870-1963). סמואל נבחר בשנת 1902 לפרלמנט הבריטי ומילא תפקיד בממשלה הליברלית בשנים 1906-1916. הוא היה חבר הממשלה היהודי הראשון ששמר על מסורת היהדות. תזכירו ב1915-, שדן בחסות בריטית על מרכז יהודי בארץ ישראל, הכשיר את הקרקע ל"הצהרת בלפור". סמואל היה הנציב העליון עד שנת 1925. לימים היה ל"לורד סמואל". [יומן צה"ל/יודאיקה לקסיקון]

מסוק של חיל-אוויר התרסק בים היום בשנת תשל"א(1971-5731) בצפון לעיר אל-עריש. המסוק טס נמוך, סמוך לקו החוף, ותושבי אל-עריש היו עדי ראייה להתרסקותו. עשרה חיילים נהרגו באסון, ובהם הטייס **דוד תמיר**, בנו של חה"כ **שמואל תמיר**, לימים שר המשפטים בממשלת בגין (1977-1981). מבצע שליית הגופות מהים היה ממושך וקשה (בהיזכר הדיונים לאחרונה על הנסיון המתוכנן לעוד כחודש לראות אם אפשר לעשות כן מהצוללת "דקר"). בשלב הראשון הוכרזו החיילים כנעדרים, ורק לאחר מספר ימים הצליחו צוללנים של חיל-הים למצוא את כולם, כולל אלה שנסחפו מספר קילומטרים(!) ללב הים. וועדת חקירה, שמינה אותה הרמטכ"ל, בראשותו של תא"ל רפאל איתן, מצאה כי המסוק טס נמוך מדי. **מושב נתיב העשרה**, לזכרם של הנספים, הוקם בסיני – ולאחר הנסיגה משם בשנת 1982 הועתק למקומו הנוכחי דרומה מאשקלון. [ישראל 50]

לקראת הצום יז' בתמוז (מחרתיים):

המאורע ה4- שאירע ב**יז' בתמוז** היה **שריפת התורה ע"י אפוסטמוס**. הרבה פרטים אודות האירוע אינם ברורים, אך משערים כי הוא מתייחס לתקופת הנציב הרומי קומנוס, כ 16- שנה לפני המרד הגדול ברומאים (בזמן הבית השני). בעת ההיא התגרו חילותיו של הנציב ביהודים ובקדשיהם והיו מהומות גדולות ששקטו אחרי-כן. פרטיו הנוספים, בפי ההיסטוריון יוסיפוס, יובאו בע"ה מחר... [ספר התודעה]

יום נעים!